

Läroplaner 1991:70

Läroplan Allmän del

för kommunal och statlig utbildning för vuxna

Tim- och kursplan för:

1991:70

Grundläggande utbildning i svenska som andraspråk

L₈₂
VUX

Läroplaner

1991:70

Feb 1991

Innehåll

1991:70 *Grundläggande utbildning i svenska
som andraspråk*

Föord	3
Timplan	5
Kursplan	5

Pedagogiska biblioteket

14000

000495285

Förord

Denna del av Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna (Lvux82) innehåller tim- och kursplan för grundläggande utbildning i svenska som andraspråk.

Kursplanen har fastställts av SÖ den 11 juni 1991 med stöd av 1 kap 12 § vuxenutbildningsförordningen (SFS 1985:288). Den gäller från den 1 juli 1991.

Stockholm i juni

Leif Davidsson

Sune Stjärnlöf

—

0

0

0

0

Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna

Grundläggande utbildning i svenska som andraspråk

TIMPLAN

Högsta antal lektioner: 500

KURSPLAN

Kurskod: 6579040

Kursen är avsedd för de invandrare som, enligt lagen (1986:159) om grundläggande svenskundervisning för vuxna invandrare, inte har rätt till sådan undervisning men som saknar motsvarande kunskaper i svenska språket och om det svenska samhället.

Kursplanen har likartade mål och huvudmoment som läroplanen för grundläggande svenskundervisning för vuxna invandrare (Lsfi-91). De övriga delarna i sfi-läroplanen äger därför också relevans för denna kurs.

Timplanen är något reducerad i förhållande till det tänkta genomsnittet för grundsf1 (700 undervisningstimmar om 45 minuter). Detta med anledning av att deltagarna i denna kurs redan har vistats en längre tid i landet och därmed kan förutsättas ha vissa kunskaper i språket och om det svenska samhället.

MÅL

Kursen syftar till att ge invandrarna sådana kunskaper i svenska språket och om det svenska samhället och arbetslivet att de kan ta tillvara sina rättigheter, påverka sin situation och fullgöra de krav och skyldigheter som det dagliga livet medför.

Undervisningen skall bidra till att invandrarna kan medverka i det kulturella, sociala, fackliga och politiska livet. Undervisningen skall också bidra till att stärka invandrarnas ställning på arbetsmarknaden och till att de kan genomgå utbildning inom det reguljära vuxenutbildningssystemet i form av allmän grundutbildning och yrkesutbildning.

Det innebär att kursdeltagarna skall få

- sådana kunskaper och färdigheter i svenska språket att de kan förstå och göra sig förstådda i sammanhang och situationer som hör till det dagliga livet i Sverige

- sådana kunskaper i och om svenska språket att de själva efter utbildningen har möjlighet att fördjupa och bredda sina kunskaper i språket
- sådana allmänna kunskaper om det svenska samhället, om dess normer och värderingar och om arbetslivet att de kan ta till vara sina rättigheter, påverka sin situation och fullgöra de krav och skyldigheter som det dagliga livet medför
- sådana kunskaper om de kanaler och organ för information som finns att de efter utbildningen själva kan söka information som är relevant för dem
- information och vägledning inför fortsatt utbildning eller arbete.

HUVUDMOMENT

Kunskap om Sverige och svenska förhållanden

Undervisningen om Sverige och svenska förhållanden skall vara uppbyggd kring sådana ämnesområden som har direkt betydelse för deltagarnas kontakt med samhället och dess olika verksamhetsgrenar.

I undervisningen skall därför bl a följande moment behandlas: arbetsmarknad, arbetsliv och fackliga organisationer, studie- och yrkesorientering, utbildningsvägar och skolsystem, lag och rätt, barns rättigheter, frågor som berör jämställdhet mellan män och kvinnor, socialt liv samt de normer och värderingar som är centrala i det svenska samhället.

För varje ämnesområde skall deltagarnas behov avgöra vad de i första hand behöver känna till och vad de praktiskt måste kunna klara av i kontakt med det svenska samhället.

Allmänt gäller vidare att detta ämnesinnehåll bör utgöra det huvudsakliga temat i de texter och annat språkligt material som används som underlag i de övriga huvudmomenten.

Samtala och diskutera

Undervisningen syftar till att kursdeltagarna skall kunna

- förstå och göra sig förstådda i det dagliga livet
- delta i samtal om allmänna ämnen och aktuella frågor
- uttrycka känslor, attityder och värderingar
- berätta om upplevelser, erfarenheter och intressen samt redogöra för sin egen inställning till händelser och företeelser
- uttrycka sig utan störande grammatiska fel och med ett sådant uttal att svenskan blir begriplig.

För att dessa mål skall kunna nås skall undervisningen genom övning utveckla deltagarnas förmåga att

- genomföra samtal av olika karaktär och i olika roller och situationer, t ex direkt samtal eller telefonsamtal, samtal på serviceinrättningar, på daghem och i skola, i affärer, på arbetsplatser och hos myndigheter
- använda olika språkliga former för att t ex inleda och avsluta samtal, presentera sig själv och sitt ärende, begära upprepning och förtydligande, försöka rätta till missförstånd, instämna och uttrycka avvikande åsikt
- berätta om sig själva, beskriva och samtala om egna erfarenheter och upplevelser, diskutera aktuella frågor samt sociala och kulturella företeelser i Sverige och hemlandet.

Förstå talad svenska

Undervisningen syftar till att kursdeltagarna skall kunna

- förstå normalt tal även med regionala inslag, kunna ta del av nyheterna i radio och TV, diskussionsinlägg och enklare föredrag
- följa med och förstå det väsentligaste i samtal och muntliga framställningar som rör ämnen utanför den egna intressesfären.

För att dessa mål skall kunna nås skall undervisningen genom övning utveckla deltagarnas förmåga att

- förstå autentiskt tal av olika karaktär, exempelvis i radio och TV
- tolka andra talares attityder och sinnesstämningar

Förstå skriven svenska

Undervisningen syftar till att kursdeltagarna skall kunna

- förstå enklare text med allmänt innehåll, tillgodogöra sig innehållet i tidningarnas nyhetssidor, förstå huvudinnehållet i informationsmaterial av olika slag, förstå skriftliga instruktioner och anvisningar samt med hjälp av lexikon förstå mer komplicerade texter.

Läsningen skall omfatta texter av varierande längd och av olika slag, t ex instruktioner, beskrivningar och informationstexter. Läsningen bör även omfatta skönlitteratur.

I samband med textläsning skall deltagarna öva och vänja sig vid att använda lexikon och ordlistor.

Deltagarna skall

- genom övning utveckla förmågan att söka information i olika typer av tidningar, trycksaker, skrivelser, handböcker, tabeller etc
- genom övning utveckla förmågan att läsa texter och snabbt få en överblick över innehållet
- genom övning utveckla förmågan att läsa och nå full förståelse av en lättare text samt med hjälp av lexikon förstå det väsentliga i en svårare text
- utöka sitt ordförråd och förbättra och utvidga den språkliga uttrycksförmågan.

Formulera sig i skrift

Undervisningen syftar till att kursdeltagarna skall kunna

- formulera korta skriftliga meddelanden och brev av olika slag, göra anteckningar samt skriva kortare referat, redogörelser och beskrivningar.

Deltagarna skall

- genom övning utveckla förmågan att uttrycka sig i en sammanhängande text
- genom övning lära sig fylla i vanligt förekommande blanketter och formulär
- genom skrivträning ges god kännedom om hur de svenska ljuden tecknas och om vedertagna normer för stavning och interpunktion.

Deltagare som i modersmålet har annat alfabet än det latinska skall ges tillfälle att öva upp skrivhastigheten och utveckla en korrekt och läslig handstil.

Kunskap om språket

Undervisningen syftar till att deltagarna skall få

- sådana kunskaper om svenska språkets uppbyggnad - grammatiska, fonologiska och semantiska förhållanden - att en kreativ och korrekt språkanvändning möjliggörs.

Undervisningen skall inriktas på det regelmässiga i språket. Deltagarna skall uppmärksammas på vad som är regelstyrt respektive icke regelstyrt i språket.

Undervisningen skall ge deltagarna tillfälle att göra jämförelser mellan modersmålet och svenskans uppbyggnad så att de blir medvetna om grammatiska, fonetiska och semantiska skillnader mellan språken.

Undervisningen skall, på ett sätt som är anpassat till deltagarnas skiftande utbildningsbakgrund, ge deltagarna en god överblick över det grammatiska systemet som helhet - hur det är uppbyggt och används - samt kunskap om svenskans grundläggande syntaktiska och morfologiska strukturer.

Undervisningen skall behandla skillnader mellan skriven och talad svenska. Deltagarna skall kunna tolka strukturer som är utmärkande för och ofta förekommande i skriftspråket, t ex passivum och substantiveringar. Undervisningen skall också belysa skillnaderna mellan å ena sidan vardagligt språk och slang och å andra sidan mer formellt språkbruk.

Undervisningen skall ge kursdeltagarna kunskap om de allmänna principerna för ordbildning - vanliga avledningar och sammansättningar - så att de får en känsla för språkets uppbyggnad och därigenom lättare kan tolka och producera nya yttranden och ord. Deltagarna skall bygga upp ett ändamålsenligt aktivt ordförråd på 3 000 - 4 000 ord.

Uttalsundervisningen skall ge deltagarna god kännedom om svenskans vokal- och konsonantsystem så att de kan identifiera ljuden och uttala dem förståeligt i de omgivningar de förekommer. De skall också få god kännedom om svenskans prosodiska företeelser som tryck, ton och längd så att de har möjlighet att utveckla en naturlig språkrytm och satsintonation. De skall känna till vanliga reduceringar och assimilationer i svenskt talspråk, också i den lokala variant som är aktuell för deras del.

Ansvarig utgivare: Leif Davidsson,
Skolöverstyrelsen, 106 42 Stockholm
Redaktör: Marja Bennerdt
Redaktionens adress: Skolöverstyrelsen, 106 42 Stockholm
Telefon: 08-783 24 32 redaktören direkt; SÖ:s vx 783 20 00
Separatexemplar till särskilt pris: Allmänna Förlaget, Kundtjänst,
106 47 Stockholm. Telefon 08-739 96 30
Prenumeration: Allmänna Förlaget, Prenumeration, 106 47 Stockholm.
Telefon 08-739 96 40

Utges av Allmänna Förlaget
Gotab, Stockholm 1991

ISBN 91-38-40445-1
ISSN 0283-491X